

Overweging bij Johannes 4: 43-54

Zondag 27 juni 2021, 2^e van de zomer

Ds. Dick Snijders

<p>Geloven is vertrouwen</p>	<p>Gemeente van Jezus Christus, Na onheil komt heil, na zuur komt zoet, na lockdown komt vrijheid, na dood komt leven - op deze manier kunnen we het thema van de beide Bijbellezingen van vandaag kenschetsen. De redding komt van God. Het enige dat van de mens gevraagd wordt is omkeer en vertrouwen op God. Of geloven - maar dat is het hetzelfde als vertrouwen. Als geloven is dat je iets voor waar houdt, is dat hetzelfde als vertrouwen dat je er van op aan kunt.</p> <p>Volgens de profeet Hosea kunnen we niet vertrouwen op politieke allianties of militaire bondgenootschappen. In zijn woorden: <i>Onze redding verwachten we niet langer van Assyrië, op paarden en strijdwagens zullen wij niet meer vertrouwen.</i> En verder schrijft hij dat we niet kunnen vertrouwen op wat we zelf hebben gemaakt of bedacht. Onze beelden en denkbeelden kunnen de plaats van God niet overnemen.</p>
----------------------------------	--

	<p>Als God wegvalt in ons leven en geloven, ontstaat er een lege plek of een vacature die niet door iets of iemand anders vervuld kan worden.</p> <p>Als ik om me heen kijk in de wereld, als ik het nieuws tot me door laat dringen van wat er allemaal gebeurt, dan denk ik dat veel mensen worstelen met leegte in hun bestaan.</p>
Redder van de wereld	<p>Na onheil komt heil, na zuur komt zoet, na lockdown komt vrijheid, na dood komt leven - Jezus is de redder van de wereld.</p> <p>Deze wending lezen we in het evangelie volgens Johannes.</p> <p>Johannes schrijft dat Jezus twee dagen in een Samaritaanse stad is geweest.</p> <p>Jezus heeft daar een soort van seminar gehouden, een tweedaagse cursus.</p> <p>Aan het einde van die twee dagen zeggen de mensen:</p> <p><i>We geloven omdat we hem zelf hebben gehoord en we weten dat Hij werkelijk de redder van de wereld is. (4:42)</i></p> <p>Na die twee dagen gaat Jezus naar Galilea, want hij had gezegd dat een profeet in zijn vaderland niet wordt geëerd.</p> <p>En nu vraag ik mij af wat de betekenis van dat 'want' is, want als Jezus in Galilea komt, blijken de mensen hem gastvrij te ontvangen.</p>

	<p>Hier zit een zeker ongemak in de tekst. Dat blijkt ook hieruit dat dit ongemak in de Bijbel in Gewone Taal is wegvertaald. Het 'want' wordt weggelaten en het woord 'maar' wordt toegevoegd. <i>Jezus had zelf gezegd dat een profeet in zijn eigen land niet met respect behandeld wordt. Maar toen hij in Galilea kwam, werd hij hartelijk ontvangen.</i> In sommige andere vertalingen wordt het woord 'want' vertaald met 'hoewel'. Dat klinkt inderdaad veel logischer, maar we missen dan bij nadere beschouwing de clou. Het is de vraag of iemand gastvrij ontvangen hetzelfde is als hem eren als profeet.</p>
<p>Tekenen en wonderen</p>	<p>Na onheil komt heil, na zuur komt zoet, na lockdown komt vrijheid, na dood komt leven - we ontvangen het graag op een tastbare manier in de vorm van vrede in het land, goede gezondheid, lang leven, zekere welvaart en welstand. De mensen in Galilea ontvangen Jezus gastvrij vanwege de wondertekenen die Jezus in Jeruzalem gedaan had (2:23) en waarvan ze zelf getuige waren geweest. Als Jezus dan opnieuw om een wonderteken gevraagd wordt om een zoon die op sterven ligt te genezen, zegt Hij: <i>Als jullie geen tekenen en wonderen zien, geloven jullie niet!</i></p>

	<p>Daar heeft Jezus best wel een punt. Regelmatig stellen we ons zelf ook de vraag of een ander stelt ons de vraag wat we aan ons geloof hebben. Wat merken we ervan in ons dagelijkse leven? Op de een of andere manier moet het tastbaar en zichtbaar verschil maken.</p>
Gebroken	<p>Er is veel leed in de wereld waarbij we naar een oplossing verlangen. Bij ziekte verlangen we naar genezing, in gebroken situaties verlangen naar heelheid, bij chaos en onrust verlangen we naar rust en orde. We hebben graag grip en controle en we weten ons niet goed raad als we die kwijtraken. Het is geen wonder dat er verlangen is naar een teken of een wonder. Het is geen wonder dat de man die naar Jezus komt, verlangt naar genezing van zijn zoon.</p>
Verloop van het verhaal	<p>We hebben nu een beeld van de onderliggende thematiek van het verhaal. Laten we nu eens kijken naar wat er in het verhaal gebeurt. Jezus gaat naar Kana, daar had Hij van water wijn gemaakt. Die opmerking wekt bij ons als lezers een bepaalde verwachting. En waarschijnlijk niet alleen bij ons als lezers. Er komt een man van Kafarnaüm naar Kana.</p>

	<p>Voor zover we weten waar Kana lag, is dat een afstand van 25 kilometer.</p> <p>Toch een aardige reis, wij zouden voor die trip al snel de auto pakken.</p> <p>Het is een hoveling - iemand die werkte aan het hof van de koning, koning Herodes Antipas, die hof hield in Tiberias, daar ook ergens in de buurt.</p> <p>De hoveling had gehoord dat Jezus naar Galilea was teruggekeerd - het inlichtingenapparaat werkte toen blijkbaar ook al aardig efficiënt, zonder camera's langs de weg en cookies op je computer.</p>
Tiberias	<p>De hoveling werkt in Tiberias, daar is het hof van koning Herodes, de viervorst van Galilea en Perea. Maar hij woont er dus niet; hij woont in Kafarnaüm. Hij is een forens.</p> <p>Tiberias was voor joden een onreine stad.</p> <p>Tiberias was in het jaar 17 na Christus geboorte gesticht door Herodes, op de resten van oude begraafplaatsen.</p> <p>Jezus gaat er volgens de evangeliën nooit naar toe, wel komen mensen uit Tiberias naar Hem toe.</p> <p>Later werd Tiberias juist een heilige stad vanwege de aanwezigheid van graven van belangrijke rabbijnen uit de tijd kort na Jezus en van de beroemde Maimonides uit de twaalfde eeuw.</p> <p>In de tweede en derde eeuw was het Sanhedrin er gevestigd.</p>

<p>Komen en gaan</p>	<p>Weer terug naar de hoveling in het verhaal. De hoveling is ten einde raad. Zijn positie kan hem niet helpen, de macht van het hof kan hem niet helpen, alle kennis en kunde kunnen hem niet helpen.</p> <p>Hij dringt er bij Jezus op aan: <i>Kom toch mee, voordat mijn kind sterft.</i> En Jezus antwoordt: <i>Ga naar huis, je zoon leeft.</i> De man zegt 'kom', Jezus zegt 'ga'. Geloven is gaan in vertrouwen.</p> <p>Op dat moment blijkt de koorts van de jongen te zijn geweken. Tot drie keer toe klinkt de uitspraak dat de zoon leeft.</p>
<p>Wonderverhaal</p>	<p>Het is een wonderverhaal. Dat is het uiterlijke gewaad van het verhaal. Maar de innerlijke kern is dat het gaat om ander leven dan biologisch leven.</p> <p>Ik geloof wel dat er wonderen gebeuren, dat wil zeggen dingen die eenmalig en voor ons onverklaarbaar zijn. Maar het is niet iets waar je een systeem van kunt maken; persoonlijk heb ik een wantrouwen als mensen zich afficheren als gebedsgenezers.</p>

	<p>Als er genezing komt, kunnen we het wel altijd ontvangen als uit de hand van God.</p> <p>Het gaat niet om de wonderen en tekenen in ons eigen leven.</p> <p>Dat zou egoïstisch zijn.</p> <p>Maar Jezus laat zich door dit teken kennen als degene die de werken van God doet.</p> <p>Het is het tweede wonderteken, schrijft Johannes. Ja, het tweede dat hij telt, want we lezen ook dat Jezus in Jeruzalem ook wondertekenen deed waardoor mensen tot geloof kwamen.</p> <p>De tekenen verwijzen naar Hem die te vertrouwen is, waar we ons in ons leven aan kunnen toevertrouwen.</p> <p>Deze tekenen, zegt Johannes, <i>schrijf ik op, opdat je gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en opdat je door te geloven leeft door zijn naam. (20:31)</i></p>
<p>Gods grote daden</p>	<p>We zien in Jezus dus de grote daden van God. God is aan het werk.</p> <p>God geeft leven.</p> <p>Het land verandert er niet door, de wereld verandert er niet door.</p> <p>We worden persoonlijk aangesproken om persoonlijk op deze weg te vertrouwen en de weg met God te gaan.</p> <p>En die weg kunnen we dan samen gaan en elkaar bemoedigen en stimuleren.</p>

	<p>Daar geloof ik in, daar vertrouw ik op.</p>
--	--

Na onheil komt heil, na zuur komt zoet, na lockdown
komt vrijheid, na dood komt leven.

- Amen.